

וריש לקיש אמר: הא מני רבי ישמעאל היא, דאמר: לא בעינן ידיעה בתחילה; ומאחר שידוע היום שבודאי נכנס למקדש בטומאה, די בזה כדי לחייבו קרבן עולה ויורד כשאר חטאות, שדי בהן בדיעה בסוף לחייבו.

א. האוכל חלב בשגגה, שלא היה יודע בשעת אכילה שחלב אכל, ושוב נודע לו שהיה זה חלב, הרי זה חייב חטאת.

ב. האוכל שני זיתי חלב זה אחר זה, אינו חייב אלא חטאת אחת, אך אם נודע לו בין אכילה לאכילה שחלב אכל, ה"ידיעות מחלקות" והוא חייב חטאת על כל אכילה.

ג. האוכל חלב כסבור שומן הוא, ושוב נסתפק לו אם חלב או שומן הוא, הרי זה חייב אשם תלוי.

ורמי דרבי יוחנן אדרבי יוחנן ורמי דריש לקיש אדריש לקיש:

דתניא: אכל ספק חלב ונודע, כלומר: האוכל חלב כסבור שומן הוא ושוב נודע לו שספק הוא אם חלב או שומן הוא, ואכל עוד ספק חלב אחר ונודע לו:

רבי אומר: כשם שמביא חטאת על כל אחד

ואחד, וכפי שיתבאר כוונתו בהמשך הענין, כך מביא אשם תלוי על כל אחד ואחד, כי ידיעת הספק שבינתיים מחלקת לאשמות.

רבי שמעון בן יהודה, ורבי אלעזר ברבי שמעון אמרו משם רבי שמעון:

אינו מביא אלא אשם תלוי אחד ואין הידיעה שבינתיים מחלקת, שנאמר בפרשת אשם תלוי ויקרא ה' ז': "ואם נפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצוות ה' אשר לא תעשינה, ולא ידע ואשם ונשא עונו. והביא איל תמים מן הצאן בערכך לאשם אל הכהן וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר שגג [משמע כמה שגגות]", התורה ריבתה שגגות הרבה, ואשם תלוי אחד.

ונחלקו רבי יוחנן וריש לקיש בביאור מה שאמר רבי "כשם שמביא חטאת על כל אחד ואחד":

ואמר ריש לקיש: כאן שנה רבי ידיעות ספיקות מתחלקות לחטאות, כלומר: כוונת רבי היא לומר, כשם שאילו היתה לו ידיעת ספק בין אכילה ואכילה, ולבסוף היה נודע לו בודאי שחלב אכל, היתה מועילה ידיעת הספק שבינתיים לחייבו בשתי חטאות, [ידיעות ספק מתחלקות לחטאות"], כך

ידיעה", וזה שלא כמבואר דזה הוי בכלל "ספק ידיעה".

גם משמע לכאורה מדבריו, שהוא באמת אינו מפרש כרש"י, שדברי הגמרא גבי מקצת ידיעה קאי על תנא קמא אליבא דרבי שמעון, שהרי כיון שפסק הרמב"ם כתנא קמא דרבי שמעון, לא היה לו להביא דין זה שלא נאמר בגמרא לדעתו, אלא לדעת רבי שמעון; וראה היטב בריטב"א.

שלא אליבא דרבי שמעון, כי לשיטתו שמחייב בהיזה שנה וטבל, הוא הדין דמחייב כששכח את ההליכה הראשונה, שהרי יש לו ידיעת ספק, ולא הוצרכה הגמרא ליתן טעם משום "מקצת ידיעה".

אך הנה הרמב"ם פסק כדברי תנא קמא המחייב בהיזה שנה וטבל, ומשום דספק ידיעה כידיעה, ומכל מקום בהלכה קודמת חייב כששכח את ההליכה הראשונה משום "מקצת